

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 § lagen om bostadssparpremier

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Enligt lagen om bostadssparpremier, vilken stöder unga människors möjligheter att skaffa sig en första bostad, är räntan på bostadsspardepositioner skattefri och bunden till den maximinivå som inkomstskattelagen anger för skattefri ränta på bankdepositioner. Också tilläggsräntan på depositioner är skattefri. Enligt den proposition med förslag till ändring av inkomstskattelagen som regeringen tidigare avlåtit till riksdagen skall skattefriheten för ränta på bankdepositioner slopas 2000.

I denna proposition föreslås att räntan och tilläggsräntan på bostadsspardepositioner alltså skall vara skattefria.

Dessutom föreslås att lagen om bostadssparpremier ändras så att räntan och tilläggsräntan på bostadsspardepositioner inte längre skall anges i lagen utan i förordningen om bostadssparpremier.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2000. Lagen skall gälla räntor som inflyter fr.o.m. den 1 juni 2000.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Skattefrihet för ränta och tilläggs-ränta på bostadsspardepositioner

Enligt 7 § 1 mom. lagen om bostadssparpremier (1634/1992) betalar penninginrättningen ränta och tidsbunden tilläggsränta på bostadsspardepositioner. I 10 § sägs att ränta eller tilläggsränta som penninginrättningen betalar för en sådan deposition inte är skattepliktig inkomst vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen. För räntan och tilläggsräntan skall inte heller betalas källskatt enligt lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990).

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av inkomstskattelagen samt 10 § förmögenhetsskattelagen (RP 32/1999) avlåts till riksdagen den 24 juni 1999. I propositionen föreslås att inkomstskattelagen ändras bl.a. så att skattefriheten för ränta på bankdepositioner slopas. Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2000. De gäller sådana depositionsräntor

som inflyter fr.o.m. den 1 juni 2000.

I nämnda proposition konstateras att räntan på bostadsspardepositioner enligt lagen om bostadssparpremier och de skattefrågor som hänför sig till räntan avgörs utanför området för denna proposition.

Bostadsspardepositioner kan anses ha en tämligen annorlunda karaktär än vanliga bankdepositioner. Bostadsspardepositionen är en oskiljaktig del av det bostadssparavtal som ingås mellan penninginrättningen och spararen och där en ung, högst 30-årig person förbinder sig vid ett långfristigt förhandssparande för att kunna skaffa sig en första ägarbostad. Bostadspolitiskt sett lönar det sig att främja en sådan verksamhet.

Under de senaste åren har bostadsspardeponerandet avsevärt förlorat i popularitet. Under tiden januari-juli 1999 har det öppnats sammanlagt bara ca 2 300 nya bostadssparpremiekonton medan det öppnades ca 4 900 konton under motsvarande period 1998. Den minskade populariteten har berott bl.a. på att räntestödet har krympt, i vissa fall försvunnit helt, till följd av den låga

allmänna räntenivån och stödtagarnas s.k. självriskränta (4,5 %). Vid sidan av en mindre ränterisk är en förhållandevis god ränteinkomst av bostadsspardepositioner i dagens läge den enda sporrande faktor när unga överväger att binda sig vid bostadssparpremiestystemet. Slopas skattefriheten kan det äventyra framtiden för bostadssparpremiestystemet.

På de grunder som anförts ovan föreslås att 10 § lagen om bostadssparpremier, vilken gäller skattefrihet för bostadsspardepositioner, bibehålls oförändrad.

1.2. Fastställelse av ränta och tilläggs-ränta på bostadsspardepositioner

Enligt 7 § lagen om bostadssparpremier är räntan på bostadsspardepositioner lika stor som maximinivån för skattefri depositions-ränta. Tilläggsräntan avtalas i bostadssparavtalet. Tilläggsräntan skall dock vara minst 2 och högst 4,5 % om året. Detta innebär att på bostadsspardepositioner betalas en skattefri ränta som är minst 4 och högst 6,5 %. I praktiken är den totalränta som betalas närmare 4 %. I och med att den allmänna räntenivån har sjunkit avsevärt, har penninginstituten knappast alls ingått sådana bostadssparavtal där denna minimiränta över-skrids.

När skattefriheten för depositionsräntor på ovan nämnda sätt håller på att slopas, måste nya grunder för fastställelse av räntan på bostadsspardepositioner anges. I samband med ändringen är det också skäl att se över författningsnivån för bestämmelserna i det aktuella lagrummet. Enligt gällande lagstiftningsprinciper är det inte ändamålsenligt att dylika bestämmelser som skall kunna ändras på ett smidigt sätt utfärdas på lagnivå utan de bör utfärdas genom författningar på lägre nivå. En sådan praxis följs i dag konsekvent inom t.ex. bostadslagstiftningen. Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att momentet ändras så att räntan och tilläggsräntan på bostadsspardepositioner skall bestämmas genom förordning.

I förordningen om bostadssparpremier bör

räntan på bostadsspardepositioner anges i förhållande till en referensränta som används allmänt, t.ex. tolv månaders euriborräntan, och tilläggsräntan bör anges som minimi- och maximibelopp. För att penninginrättningarna skall bli villigare att öppna nya bostadssparkonton bör räntan på bostadsspardepositioner sjunka något. Tilläggsräntans proportionella andel av totalräntan ökar, vilket främjar konkurrensen mellan penninginrättningarna.

2. Ekonomiska verkningar

I slutet av juli 1999 fanns det sammanlagt ca 27 400 giltiga bostadssparpremiekonton enligt 1992 års lag om bostadssparpremier. Besparingarna på kontona uppgick till sammanlagt 980 milj. mk. För depositionerna betalas en årlig ränteinkomst på ca 41 milj. mk, beräknad enligt en depositionsränta på 4,2 %. Till följd av skattefriheten går staten årligen miste om ca 12 milj. mk i skatteinkomster av denna ränteinkomst.

För bostadsspardeponenten är skatteförmånen 437 mk per år för en genomsnittlig deposition på 35 900 mk.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet. Statskontoret och Bankföreningen i Finland har hörts i samband med beredningen. Eftersom propositionen är så koncis, har den inte granskats vid justitieministeriets lagberedningsavdelnings laggranskningsbyrå.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2000. Den skall gälla sådana räntor och tilläggsräntor på bostadsspardepositioner som inflyter fr.o.m. den 1 juni 2000, oavsett betalningstidpunkten.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 7 § lagen om bostadssparpremier

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1992 om bostadssparpremier (1634/1992) 7 § 1 mom. som
följer:

7 §

*Ränta och tilläggsränta på
bostadsspardepositioner*

avtalas i bostadssparavtalet. Minimi- och
maximibeloppen av tilläggsräntan bestäms
genom förordning.

På bostadsspardepositioner betalar pen-
ninginrättningen en ränta som bestäms ge-
nom förordning. Dessutom betalar pen-
ninginrättningen på depositioner från det år
deponerandet inleds och därefter för högst
fem kalenderår en årlig tilläggsränta som

Denna lag träder i kraft den .
Lagen tillämpas på ränta och tilläggsränta
som inflyter den 1 juni 2000 samt därefter
även i det fall att räntan betalas före den 1
juni 2000.

Helsingfors den 22 oktober 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Miljöminister *Satu Hassi*

Lag

om ändring av 7 § lagen om bostadssparpremier

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1992 om bostadssparpremier (1634/1992) 7 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

7 §

*Ränta och tilläggsränta på
bostadsspardepositioner*

På bostadsspardepositioner betalar penninginrättningen en ränta som är lika stor som den maximinivå som 33 § 2 mom. inkomstskattelagen (1535/92) stadgar för skattefri depositionsränta. Dessutom betalar penninginrättningen på depositioner från det år deponerandet inleds och därefter för högst fem kalenderår en årlig tilläggsränta som avtalas i bostadssparavtalet. Tilläggsräntan skall dock vara minst 2 och högst 4,5 procent om året.

Föreslagen lydelse

7 §

*Ränta och tilläggsränta på
bostadsspardepositioner*

På bostadsspardepositioner betalar penninginrättningen en ränta som bestäms genom förordning. Dessutom betalar penninginrättningen på depositioner från det år deponerandet inleds och därefter för högst fem kalenderår en årlig tilläggsränta som avtalas i bostadssparavtalet. Minimi- och maximibeloppen av tilläggsräntan bestäms genom förordning.

Denna lag träder i kraft den

Lagen tillämpas på ränta och tilläggsränta som inflyter den 1 juni 2000 samt därefter även i det fall att räntan betalas före den 1 juni 2000.
